

VON § 9:12

Dnr. VON 2018/0059-007

Svar på kommunrevisionens granskning av hantering och rutiner avseende riktade statsbidrag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

Vård- och omsorgsnämnden antar förvaltningens förslag till åtgärder och svar samt överlämnar detta som sitt eget yttrande till kommunens revisorer.

Sammanfattning

Kommunens revisorer har låtit genomföra en granskning av hantering och rutiner avseende riktade statsbidrag inom bl.a. äldreomsorg. PwC har genomfört granskningen och en rapport är sammanställd i juni 2018. Nämnden ska redovisa vilka åtgärder som ämnar vidtas med anledning av granskningens resultat.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2018-10-01.

Förslag till beslut

Mikael Ottosson (KD) yrkar bifall till Socialförvaltningens beslutsförslag innebärande:

Vård- och omsorgsnämnden antar förvaltningens förslag till åtgärder och svar samt överlämnar detta som sitt eget yttrande till kommunens revisorer.

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Vård- och omsorgsnämnden beslutar enligt Mikael Ottossons (KD) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

Kommunens revisorer

Kommunstyrelsen

M.O Me

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Till Vård- och omsorgsnämnden

Datum 2018-10-01

Dnr VON 2018/0059-007

Svar på kommunrevisionens granskning av hantering och rutiner avseende riktade statsbidrag

Sammanfattning

Kommunens revisorer har låtit genomföra en granskning av hantering och rutiner avseende riktade statsbidrag inom bl.a. äldreomsorg. PwC har genomfört granskningen och en rapport är sammanställd i juni 2018. Nämnden ska redovisa vilka åtgärder som ämnar vidtas med anledning av granskningens resultat.

Beslutsförslag

Vård- och omsorgsnämndens beslut

1. Vård- och omsorgsnämnden antar förvaltningens förslag till åtgärder och svar samt överlämna detta som sitt eget yttrande till kommunens revisorer

Bakgrund

PwC noterar i sin rapport att den direkta statliga styrningen av kommunerna ökar allt mer och att det i den statliga styrningen ofta ingår ekonomiska incitament. Antalet riktade statsbidrag ökar från år till år. 2017 uppgick dessa sammantaget till knappt 100 stycken bidrag inom olika områden. En del av bidragen kräver mycket omfattande förarbeten och administration från kommunernas sida, medan andra bidrag kan rekvireras och redovisas i efterhand. PwC påtalar också att i takt med att staten ökar de riktade statsbidragen, istället för att öka de generella statsbidragen, så ställs allt större krav på kommunerna. Kommunen måste ha goda rutiner för att fånga upp att dessa bidrag finns och för att ansöka om dem.

Kommunstyrelsen, genom ekonomiavdelningen, har att säkerställa kommunens finansiering. Uppdraget att söka de riktade statsbidragen finns dock på förvaltningarna.

Revisionsfråga

Granskningen ska svara på om berörda nämnder har ändamålsenliga rutiner avseende ansökning samt redovisning av riktade statsbidrag som säkerställer en tillräcklig intern kontroll.

Kontrollfrågor vid granskning

Tjänsteutlåtande

- Finns ändamålsenliga rutiner för ansökning/rekvirering och rapportering av riktade statsbidrag?
- Har berörda nämnder sökt de riktade statsbidrag som de är berättigade till?
- Hur fattas formella beslut avseende ansökan/att eventuellt inte ansöka riktade statsbidrag? Har nämndsbeslut eller delegationsbeslut fattats?
- Har bidragen tagits med i verksamhetens detaljbudget?
- Sker redovisning av riktade statsbidrag i enlighet med RKR?

Rekommendationer i syfte att förstärka den interna kontrollen

- I samarbete med kommunens centrala ekonomiavdelning årligen kartlägga vilka riktade statsbidrag som finns att söka, samt för berörda nämnder redovisa de bidrag som planeras att sökas alternativt inte sökas.
- Årligen återrapportera sökta och erhållna riktade statsbidrag till kommunstyrelsen och nämnderna.
- Förtydliga ansvarsfördelningen mellan beställar- och produktionsnämnd avseende ansvar att söka riktade statsbidrag.
- Säkerställa att formella beslut fattas i de fall ett riktat statsbidrag ej ska sökas.
- Säkerställa att ansökningar om riktade statsbidrag som påverkar verksamhetens omfattning och finansiering under en längre period alltid behandlas av nämnd.

PwC:s iakttagelser som ligger till grund för den sammanfattande bedömningen specifikt för Vård- och omsorgsnämnden

Det är tydligt vilka personer/funktioner som ansvarar för att hanteringen av riktade statsbidrag inom respektive verksamhet/förvaltning, såsom kartläggning av bidrag samt ansökningar. Rollfördelningen mellan berörda nämnder/förvaltningar bedöms inte vara fullt ut tydliggjorda. Dokumenterade rutiner finns i begränsad utsträckning.

Granskade nämnders ansvar att söka riktade statsbidrag är tydliggjort av Kommunfullmäktige. Inom Vård- och omsorgsnämnden saknas beslut om vilka bidrag som ska sökas. Beslut om att söka riktade bidrag fattas via nämndsbeslut.

Berörda nämnder fattar inte formella nämndsbeslut om att inte ansöka om riktade statsbidrag.

PwC:s granskning och verifiering visar att berörda nämnder har sökt 3 statsbidrag inom äldreomsorg. De bidrag som inte har sökts har inte varit aktuella och/eller möjliga för kommunen att söka.

Endast de statsbidrag som är fullt ut kända vid budgettillfället läggs in i budget. De bidrag som inkommer under verksamhetsåret läggs inte in i budget, utan hanteras enbart i den löpande redovisningen.

Redovisningen sker i huvudsak enligt RKR (Rådet för kommunal redovisning). Huvudregeln är att

Tjänsteutlåtande

riktade statsbidrag bokförs i den period som prestationerna utförs och att intäkter ska matchas mot kostnader. Inkomna bidrag bokförs som en skuld i balansräkningen och periodiseras över tid.

Revisorerna har begärt svar senast 30 november 2018

Förvaltningens slutsatser

Förvaltningens förslag till svar på de fem rekommenderade utvecklingsområdena;

Förvaltningen kommer att ta fram en rutin för hela processen i samband med hantering av riktade statsbidrag.

- **Årligen kartlägga vilka riktade statsbidrag som finns att söka, samt för berörd nämnd redovisa de bidrag som planeras att sökas alternativt inte sökas.**

Förvaltningen ska i nämndens verksamhetsplan redovisa de aktuella statliga bidrag som finns att söka för kommande år. De statliga bidrag som tillkommer under pågående verksamhetsår redovisas löpande till nämnden. Sökning görs regelbundet i statsbidragskalendern. Rutin för detta kommer att tas fram.

- **Årligen återrapportera sökta och erhållna riktade statsbidrag till Kommunstyrelsen och nämnden**

Förvaltningen redovisar sökta och erhållna statsbidrag i nämndens verksamhetsberättelse eller enligt aktuella direktiv från Kommunstyrelsen.

- **Förtydliga ansvarsfördelningen mellan beställar- och produktionsnämnden avseende ansvar att söka riktade statsbidrag**

I de fall de statliga stimulansmedlen kan sökas både av Produktionsnämnden och Vård- och omsorgsnämnden kommer förvaltningen att föra en dialog med produktionsförvaltningens ledning för att i överenskommelse fördela ansvaret. Rutin för detta kommer att tas fram. Vård- och omsorgsnämnden är så kallad beställarnämnd. Produktionsstyrelsen är en av flera utförare av vård och omsorg på uppdrag av Vård- och omsorgsnämnden.

- **Säkerställa att formella beslut fattas i de fall riktat statsbidrag ej ska sökas**

Förvaltningen kommer skriva fram ärende till nämnden för att säkerställa att formella beslut fattas i de fall riktade statsbidrag föreslås att ej sökas. Rutin för detta kommer att tas fram.

- **Säkerställa att ansökningar om riktade statsbidrag som påverkar verksamhetens omfattning och finansiering under en längre period alltid behandlas av nämnd**

Förvaltningen kommer att i nämndens verksamhetsplan redovisa de aktuella statliga bidrag som finns att söka för kommande år. De statliga bidrag som tillkommer under pågående verksamhetsår redovisas löpande till nämnden. Rutin för detta kommer att tas fram.

Tjänsteutlåtande

Bilagor

1. Revisionsrapport ”Granskning av hantering och rutiner avseende riktade statsbidrag – Österåkers kommun”, PWC juni 2018
2. Följebrev från Österåkers kommuns revisorer, 2018-06-14

Leif Söderholm
Tf socialdirektör

Sigbritt Sundling
Enhetschef staben

Expedieras

Akten
Kommunens revisorer